

27.06.2017

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

19 §

Suostumus valtakunnallisen kehittämistehtävän hoitamiseen

HEL 2017-006979 T 00 01 06

OKM 7.6.2017, Dnro OKM/12/691/2017, tunnus 326612

Päätös

Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimialajohtaja päätti antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle Helsingin kaupungin suostumuksen, että Helsingin kaupunginkirjasto hoitaa yleisten kirjastojen valtakunnallista kehittämistehtävää.

Päätöksen perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö on 7.6.2017 päivätyllä kirjeellään pyytänyt Helsingin kaupungin suostumusta, että Helsingin kaupunginkirjasto hoitaa valtakunnallista kehittämistehtävää.

Yleisistä kirjastoista annetun lain (1492/2016) 6 §:ssä säädetään yleisen kirjaston tehtävistä. Lain 6 §:n 1 momentin mukaan yleisellä kirjastolla on kuusi keskeistä tehtävää. Lain 6 §:n 2 momentin mukaan yleisellä kirjastolla voi näiden tehtävien lisäksi olla valtakunnallinen kehittämistehtävä, alueellinen kehittämistehtävä ja erityinen tehtävä. Valtakunnallisella ja alueellisella kehittämistehtävällä korvattaisiin nykyinen organisaatiomalliin perustuva keskus- ja maakuntakirjastojärjestelmä.

Valtakunnallisesta kehittämistehtävästä säädetään yleisistä kirjastoista annetun lain 7 §:ssä, joka tulee voimaan 1.1.2018. Lain 7 §:n 1 momentin mukaan yleisten kirjastojen toiminnan tasapuoliseksi tukemiseksi valtakunnallisella kehittämistehtävällä toteutetaan yleisten kirjastojen yhteisiä palveluja ja edistetään yleisten kirjastojen keskinäistä yhteistyötä. Yhteisten palvelujen toteuttamisessa kehittämistehtävää tulee hoitaa yhteistyössä yleisten kirjastojen ja muiden kirjastojen kanssa.

Yleisistä kirjastoista annetun lain 7 §:n 2 momentin mukaan kehittämistehtävä voidaan kunnan suostumuksella antaa yleiselle kirjastolle, jolla on kehittämistehtävän hoitamisen kannalta monipuolista kansallista ja kansainvälistä kirjastotoiminnan tuntemusta sekä riittävät voimavarat.

Valtakunnallista kehittämistehtävää hoitavasta yleisestä kirjastosta ja sen toimialueesta säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön yleisistä kirjastoista annettavalla asetuksella, jonka on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2018. Opetus- ja kulttuuriministeriön tarkoituksena on, että valtakunnallinen kehittämistehtävä annetaan Helsingin kaupunginkirjastolle, joka nykyisin toimii yleisten kirjastojen keskuskirjastona. Valtakunnallis-

27.06.2017

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

ta kehittämistehtävää hoitavan yleisen kirjaston toimialueena olisi koko maa. Ennen asetuksen antamista opetus- ja kulttuuriministeriöllä tulee olla Helsingin kaupungin suostumus kehittämistehtävän hoitamiseen.

Yleisistä kirjastoista annetun lain 18 §:n mukaan kunnalle myönnetään valtionavustusta valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa lain 7 §:ssä tarkoitetun valtakunnallisen kehittämistehtävän hoitamiseen siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetään. Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan tarkoituksena on, että kehittämistehtävää hoitava yleinen kirjasto pystyisi suoriutumaan kehittämistehtävän hoitamisesta vuosittain valtion talousarvioon varatulla määrärahalta.

Helsingin kaupunginhallitus on 3.10.2016 § 854 antanut lausunnon hallituksen esitysluonnoksesta uudeksi kirjastolaiksi. Kaupunginhallituksen lausunnossa todetaan, että hallituksen esityksen perustelujen mukaan Helsingin kaupunginkirjaston toiminta yleisten kirjastojen keskuskirjastona jatkuu. Nimi lyhenee Valtakunnalliseksi keskuskirjastoksi, mitä kaupunginhallitus pitää hyvänä. Tehtävät määritellään uudelleen aiempaa yleisemmällä tasolla, mikä mahdollistaa resurssien joustavan uudelleen suuntaamiseen muuttuvissa oloissa. Valtakunnallisen keskuskirjaston työn vaikuttavuuden takaamiseksi kirjastojen velvoittaminen yhteistyöhön on hyvä.

Kaupunginhallituksen lausunnon mukaan kuntatalouden kannalta lakiesitys on neutraali. Keskuskirjastotoiminnan valtionrahoitus on esityksen mukaan jatkossakin varmistettava.

Kaupunginhallitus arvostaa kaupunginkirjaston saamaa valtakunnallista keskuskirjastotehtävää ja näkee sen edut myös omien kirjastopalvelujensa kehittämisessä. Kaupunginhallitus kannattaa keskuskirjaston tehtävien kirjaamista lakiin. Suomessa kirjastosektorin kansallinen kehittämistyö ja palvelutuotanto on jaettu kahdelle toimijalle: Kansalliskirjastolle ja Valtakunnalliselle keskuskirjastolle, joiden työnjako on selkeä ja tarkoituksenmukainen. Toimintaprofiilit täydentävät toisiaan, päällekkäisyyksiä ei ole. Kansallisten kirjastopalveluiden kehittämisen ja kirjastoverkoston toimivuuden kannalta keskuskirjasto tekee työtä, jota mikään muu toimija ei tee. Keskuskirjasto keskittyy alueisiin, joilla tutkimusorientoituneiden kirjastojen intressit ovat selkeästi erilaiset. Erot johtuvat pitkälti käyttäjäkunnista.

Helsingin kaupungin hallintosäännön (kaupunginvaltuuston päätös 3.5.2017 § 206) 14 luvussa on päätetty toimialojen johtavien viranhaltijoiden yleinen toimivalta. Hallintosäännön 14 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialajohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan

27.06.2017

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

viranhaltija päättää toimialaan kuuluvan viranomaisluvan hakemisesta. Hallintosäännön 14 luvussa päätetyn toimialojen johtavien viranhaltijoiden yleisen toimivallan perusteella Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimialajohtaja antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle Helsingin kaupungin suostumuksen, että Helsingin kaupunginkirjasto hoitaa yleisten kirjastojen valtakunnallista kehittämistehtävää.

Lisätiedot

Tuula Haavisto, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 85500
tuula.haavisto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Keskushallinto
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala